

In alle rust levenswerk overnemen

Tessa Meulenbeld-Bovee gaat het bedrijf van vader Jan en moeder Will overnemen. De ouders zijn daar zeer verheugd over, maar gunnen hun dochter wel voorbereidingstijd in de maatschap.

Van kleins af vond Tessa kuikens en kippen geweldig. Ze was altijd met dieren bezig en hielp vaak voor school al mee met de kuikens. Ze reed ook paard. Tessa ging naar de havo. „Ik heb nog gekeken naar de hogere agrarische school, maar dan moest ik op kamers en kon ik minder paardrijden. Daarom koos ik voor de meao zodat ik andere vaardigheden kon ontwikkelen. De pluimveekenis leerde ik thuis wel.” Na de meao volgde Tessa nog een eenjarige marketing- en managementopleiding voordat ze aan de slag ging op een kantoor als administratief medewerker. „Werken en ervaring opdoen op een ander pluimveebedrijf heb ik ook overwogen, maar dat vonden we te risicovol met de ouderdieren.”

De oudste dochter Daisy volgde de HAS en Jarno ging de technische richting in. Beiden hadden niet de ambitie om het pluimveebedrijf over te nemen. Tessa ging minder buitenshuis werken en meer op het pluimveebedrijf: „Geleidelijk kwam ik meer in het bedrijf en op een gegeven moment moet je keuzes maken.” Tessa besloot haar baan op te zeggen en kwam in 2000 volledig thuis werken. Will: „Eerst een paar jaar in loondienst en daarna met Jan en mij in de maatschap.”

Het opfokbedrijf van Maatschap Bovee-Hendriks staat in Meerlo, een ideaal puntje van Limburg, dicht bij Duitsland, in een gebied met weinig pluimvee. Jan (65) en Will (62) hebben dit bedrijf gebouwd in 1968. Beiden komen ze uit een pluimveefamilie.

MONIQUE VAN LOON-VAN DUINHOVEN

Tessa Meulenbeld-Bovee: „Elk koppel is anders, maar veel opfokzaken komen terug. Mijn ouders kunnen dan een goed advies geven omdat ze het al ooit meegemaakt hebben”

Thuis hadden zowel familie Bovee als familie Hendriks een pluimveebedrijf met een kuikenbroederij. Jan en Will bouwden pluimveestallen en startten onder meer met de opfok van vleeskuikenouderdieren. Regelmatig breidden ze het bedrijf uit en bouwden er stallen bij. Ze fokten ook Hypeco-fokmateriaal op. Jan en Will kregen drie kinderen, Daisy, Tessa en Jarno. Familie Bovee bouwde een paardenmanege en rijbak bij het bedrijf voor de hobby van de kinderen en de paardenfokkerij. Tessa (36) is getrouwd met Caspar Meulenbeld en samen hebben ze drie kinderen: Michelle (4), Suzanne (3) en Jasper (1). Familie Meulenbeld woont in het ouderlijk huis van Tessa met de kantoorruimte.

Telefonisch werkoverleg 7.30 uur

„Elke ochtend half acht belt Tessa mij en overleggen we wie welke stal gaat controleren en wat er moet gebeuren”, vertelt Jan. Tessa, Jan en een parttime kracht verzorgen het pluimvee. Toen Tessa meer thuis kwam werken, maakte ze alle werkzaamheden van opzet tot afleveren mee en leerde zo alles van opzet tot en met schoonmaak van de stallen. Voorheen was Will bij het enten en laden, nu

heeft Tessa deze taken overgenomen. Op kantoor regelt Will de technische administratie, afspraken en voerbestedingen en ze past regelmatig op de kinderen. „Een leuke combinatie, werk en oppas”, lacht Will. „We overleggen veel en ’s avonds kijk ik op de computer hoe alles erbij staat. In de stallen hebben we alleen de weekadministratie en het totaaloverzicht hebben we op kantoor”, licht Tessa toe. De kinderen van Caspar en Tessa gaan twee dagen per week naar het kinderdagverblijf zodat iedereen dan ruimte heeft voor afspraken en werkzaamheden. Tessa: „Ik merk dat het fijn is dat mijn ouders veel ervaring hebben. Elk koppel is natuurlijk anders, maar veel opfokzaken of eventuele moeilijkheden komen terug. Mijn ouders kunnen dan een goed advies geven omdat ze het al ooit meegemaakt hebben en weten hoe ze ermee om moeten gaan.”

Tessa's zus Daisy heeft met haar man een grondontsmettingsbedrijf voor tuinderskassen en plantmateriaal en komt eenmaal per week de financiële administratie bijwerken. Broer Jarno heeft een autobedrijf en verzorgt het onderhoud zodat er geen vreemd personeel of gereedschap de stallen in komt. Echt-

**bedrijfs
overname**

Vader Jan: „Elke ochtend half acht belt Tessa mij en overleggen we wie welke stal gaat controleren en wat er moet gebeuren.”

Tessa: „In het bedrijf werken we met afspraken en een strakke planning.” Moeder Will: „Je moet het met zijn allen goed regelen”

genoot Caspar werkt buitenshuis als bedrijfskundig adviseur en verleent de nodige hand-en-spandiensten op het pluimveebedrijf. Een echt familiebedrijf dus, iedereen weet hoe alles reilt en zeilt.

Eerste vrouwelijke bestuurder LLTB

Twintig jaar geleden haalde Will de krant als eerste vrouw in een LLTB-afdelingsbestuur. Tot de fusie van Meerlo-Wanssum met Horst was ze lid van de commissie grondzaken van de gemeente. Ze is al jaren lid van de werkgroep opfokkers van Pluvita, de opfokorganisatie van Agrifirm. „Ik vind het interessant om op de hoogte te zijn en om mee te kunnen praten.” Tessa heeft zich nog niet verdiept in bestuurszaken. „De kinderen zijn nu nog te klein en de tijd ontbreekt. Maar wie weet, misschien in de toekomst.”

Tessa: „Als je als vrouw het bedrijf overneemt weet je dat je met meer mannen dan vrouwen te maken krijgt. Dat zie ik niet als een nadeel. Onze ervaring is dat je als vrouw gewoon geaccepteerd wordt, maar het zal er ook aan liggen hoe je hier zelf mee omgaat. Je moet elkaar als medeondernemers zien. In het bedrijf werken we met afspraken en een

strakke planning zodat alles goed gedaan kan worden en genoeg aandacht krijgt.”

Geen overhaaste beslissingen

„De overname gaat zeer geleidelijk”, zegt Jan. „Tessa was in het begin vooral met de kippen bezig en groeide langzaam mee in het proces van beslissingen nemen en overleggen over financiële zaken zoals aankopen en contractonderhandelingen. Nu zitten we in het overnameproces en bekijken wat haalbaar en betaalbaar is voor Tessa. Wat is boekhoudkundig het beste en wat is er mogelijk? Daarvoor moet je de tijd nemen en geen overhaaste beslissingen nemen.” Familie Bovee overlegt met diverse personen, de boekhouder, fiscalisten en bedrijfsovernamespecialisten. „Je moet meerdere partijen erbij betrekken zodat weloverwogen keuzes zijn te maken en alles zo goed mogelijk geregeld wordt.”

Maatschap Bovee heeft bedrijven in Wanssum en Swolgen bijgekocht. Het bedrijf in Wanssum kwam te koop en paste goed bij het bedrijf in Meerlo. De tweede locatie in Swolgen hebben ze gekocht om te groeien. In totaal kunnen ze nu 70.000 vleeskuikenouderdieren per ronde opfok-

ken. Tessa: „Eerst de bedrijfsovername en dan bekijken we wat de mogelijkheden zijn. We willen niet stil blijven staan.” Jan: „We vinden het fijn dat Tessa ons levenswerk overneemt. Wij blijven als ouders betrokken, je kunt gewoon op het bedrijf komen en blijven helpen zolang je gezond blijft.”

Tessa: „Je hebt met je familie een ander soort overleg. Er moeten wel knopen doorgehakt worden, zaken moeten niet blijven liggen. We moeten elkaar op zaken kunnen wijzen, maar wel zo dat iedereen er een goed gevoel bij heeft.” Will: „Je moet het met zijn allen goed regelen. Onbewust of bewust houd je rekening met de andere kinderen. Dat hoeft geen nadeel te zijn. Bij overname in familieverband heb je met meer punten en mensen rekening te houden. Bij verkoop aan vreemden hoeft je alleen rekening te houden met jezelf en kun je er financieel meer uithalen.” Het kunnen blijven volgen van je levenswerk en het geleidelijk overgeven van je bedrijf vinden de drie maten fijn. „Veel overleggen en goede communicatie: dan blijft iedereen betrokken”, besluiten ze gezamenlijk.

Monique van Loon-van Duijnhoven